

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznike.

Inserti veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistva naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravnistvo: Knaifove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaifove ulice št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 84.

Mir!

Dne 30. marca je srbski ministrijski svet sklenil, da se Srbija brezpo-
gojno podvrže zahtevam velesil in
dne 31. marca je ta sklep predložila
srbski narodni skupščini, da ga odo-
bri, s čimer je zagotovljen evropski
mir.

Milijonom in milijonom ljudi je
ta vest odvalila težek kamen s srca.
Skoro pol leta je Evropa trepetala v
strahu, da se vname vojna, ne samo
med Avstro - Madžarijo in Srbijo
ter Črno goro, nego velika evropska
vojna, strašno vojskovanje, v katerem
bi tekli potoki krvi, ki bi imela
nedoglednih posledic za države in
narode, ki bi uničila stotine živ-
ljenj in za neštete milijarde oškodova-
vala v dolgi dobi miru pridobljeno
ljudsko blagostanje, ki bi bila lahko
provzročila razpad raznih držav in
razbila stare krone. Pretela je naj-
groznejša nesreča — ta je zdaj v ko-
likor more to presoditi človeška pre-
vidnost, vsaj za nekaj let odvrnjena.

Nihče ne more biti tega tako
vesel, kakor mi Slovenci, zakaj za
nas bi bila vojna, naj je njen izid
ugoden ali neugoden, narodna nesre-
ča. Ko bi zmagala Avstrija, bi mi
trpeli gospodarsko in narodno, izgu-
bili bi mnogo krvi in mnogo denar-
ja in za vedno bi bilo uničena usta-
novitev močne slovenske države, na
Balkanu, katera bi nam mogla biti
v zaslonbo tako, kakor sta Italija in
Nemčija avstrijskim Nemcem in
Italijanom. Če bi pa Avstrija pod-
legla, če bi prišlo, kakor se je pi-
salo, do velike delitve te stare drža-
ve, potem bi bila naša usoda odloče-
na. Vemo, da prežita tako Nemčija,
kakor Italija na slovensko ozemlje
in naj bi prišli v oblast ene ali dru-
ge teh držav, naša narodna smrt bi
bila od prvega trenutka zagotovlje-
na. Samo in edino v Avstriji je mo-
goče, da ohranimo Slovenci svojo
narodno individualnost, samo tu je
mogoče, da si priborimo pogoje
srečnemu narodnemu življenju. Ne
zaradi očetovske ljubezni, s katero
se nas vlada, ne zaradi tega, ker je
baje Avstrija vsem narodom pravič-
na, v Avstriji si moremo zagotoviti
narodno življenje, ker imamo v zve-
zi z drugimi Slovani neko moč, ker
nas država ne more vsled te odpor-
ne naše moči pohoditi in potlačiti,
tudi če bi hotela. V vsaki drugi dr-
žavi bi bili brez zaveznikov in bi iz-
kravali, v Avstriji pa moremo v

družbi z drugimi Slovani vsaj neko-
liko paralizirati prizadevanja nam
sovražnik vplivov. Hladni razum
nam torej pravi, da je ohranitev Av-
strije postulat našega narodnega in-
teresa in bili bi samomorilci, če bi
se po tem spoznanju ne ravnali. Samo
kaka avstrijska ekscelencija more
biti tako bormirana, da tega ne vidi
in verjame pangermanskim agen-
tom, ki poskušajo Slovence predsta-
viti kot veleizdajalce, ki čakajo na
razpad Avstrije. To je tudi vzrok,
da smo resnično veseli zmage miru.

V minulih mesecih je bil mir
torej v največji nevarnosti. Nasprot-
ja med velesilami rasejo že več let.
Na eni strani stoji Anglija, Franci-
ja in Rusija, na drugi Nemčija in
Avstro - Madžarska. Italija se drži v
rezervi. To grupiranje je posledica
nasprotujočih si političnih in gos-
podarskih interesov dotičnih narodov,
in ker se ta nasprotja ne dajo porav-
nati, je brez dvoma, da pride dan, ko
bodo te države trele druga ob dru-
go.

Malo je manjkalo, da se to ni
zgodilo že sedaj, ko je na vpliv iz
Berolina Avstrija izrekla aneksijo
Bosne in Hercegovine. Evropa je
bila z berlinsko pogodbo poverila
Avstriji samo upravo teh dežel. Av-
strija pa je svojevoljno prelomila ta
mednarodni kontrakt in je okupirani
deželi spravila v žep, torej siloma
nekaj vzela, kar ni bilo njeno. Vse
prav, če se reče, da je imela Avstri-
ja mandat za okupacijo, da je za
okupacijo mnogo žrtvovala, da je
mного denarja investirala v teh de-
želah in jih kulturno in gospodarsko
povzdignila, ter da jih sploh ni mi-
slila nikdar vrniti Turčiji — resni-
ca ostane vendar, da je Avstrija pre-
lomila berlinski kontrakt.

Zgodilo se je to v srečno izbra-
nem trenutku, v momentu, ko je bilo
upanje, da se zaradi aneksije ne vna-
me evropska vojna in če se vname,
da bodeta Avstrija in Nemčija zna-
gali. Toda priznati se mora, da sta
Avstrija in Nemčija vse stavili na
eno samo karto.

Potrebe izreči aneksijo; torej de-
janjsko posest tudi ogniti s plašcem
formalne pravilnosti, ni bilo nobene.
V tem oziru ne bodo Aehrenthalovi
oficijozni nikogar premotili, in kar o
tem pisarijo, je zgolj pesek v oči.
Aneksija je konsekvence avstrijsko-
madžarskega imperijalizma, streme-
čega za tem, da zavzame vzhodni del
Balkana do Soluna in da slovensko
prebivalstvo teh dežel podvrže nem-

škemu in madžarskemu gospodstvu.
Že Andrassy se je hvalil, da je z
okupacijo Bosne in Hercegovine za-
bil strupen klin v zdravo meso juž-
nega slovanstva in Wekerle je te dni
o ogrskem državnem zboru razodel,
da Avstro - Madžarska ne pusti, da
bi nastala na Balkanu večja slovan-
ska država.

Z aneksijo Bosne in Hercegovine
je Avstro - Madžarska storila va-
žen korak v smislu imperializma
in je zadalja Srbiji in Črni gori stra-
hovit udarec. Vsa upanja Srbije in
Črne gore so s tem uničena. Zdalj ima
Avstro - Madžarska ti dve državi po-
litično, gospodarsko in strateško
popolnoma v roka. Srbija in Črna
gora sta podobni posestniku, ki ne
more iz svoje hiše, ker so okrog nje
tuja posestva, čez katere nima nobe-
ne poti.

Zavedajoč se, da morata izkrva-
veti in propasti, sta se Srbija in Črna
gora uprli aneksiji in zahtevali
naj se jim odpre svobodna pot do
morja. Samo majhen kosček zemlje
sta zahtevali, pravo malenkost, toli-
ko, da bi bili zvezani in imeli izhod
do morja — a ker bi se s tem vsaj
nekoliko izvil iz smrtonosnega obje-
ma Avstro - Madžarske, zato jima
slučaj tega ni koncediral.

Zoper aneksijo Bosne in Herce-
govine se je dvignila razen Nemčije
vsa Evropa. Boj je otvorila Turčija
in vprizorila bojkot avstrijskega blaga.
Ta bojkot je avstrijski trgovini
ter industriji povzročil ogromno
škodo. Avstrija je bila materialno
oškodovana in diplomatično poraže-
na. Morala je prositi Turčijo, da pri-
zna aneksijo in je z bakšišem tudi to
izposlovala. 54 milijonov kron mora
Avstrija plačati Turčiji za golo for-
malnost, mnogo milijonov je morala
Avstrija razdeliti med turške mo-
gotce in politike, da so priznali to
formaliteto in še je bila velikanska
nevarnost, da se vname evropska
vojna.

Dr. Kramar je v državnem zboru
opozarjal na Hardenovo »Zu-
kunft«, ki tolmači misli najmerodaj-
nejših nemških državnikov. Tam je
bilo povedano, da se je aneksija iz-
vršila v korist Nemčije. Naravno je
torej, da je Nemčija takoj priznala
aneksijo. Toda druge države tega
niso hotele storiti in poskušale so
Avstrijo podvreči sodbi konference
evropskih velesil.

Srbija je hotela zoper aneksijo
vložiti ugovor, toda Aehrenthal ga
ni hotel sprejeti, češ, da Srbija ni

podpisala berlinske pogodbe in je
zato vseeno, če aneksijo prizna
ali ne.

Drugače pa je bilo z Rusijo, z
Anglijo, s Francijo in z Italijo. Dne
15. oktobra je Rusija razglasila svoj
program za konferenco. Ta naj bi
določila pogoje, pod katerimi bi ve-
lesile priznale aneksijo in določila
naj bi, kake kompenzacije naj bi do-
bila Srbija in Črna gora.

Aehrenthal se temu seve ni
uklonil, nego se je postavil na stali-
šče, da morajo velesile priznati anek-
sijo še pred konferenco, o kompen-
zacijah za Srbijo in Črno goro pa ce-
lo ni hotel nič slišati. Ni se mu šlo
za tisti kosček zemlje, ki sta ga za-
htevali ti dve balkanski državi, ne-
go za to, da bi jih obdržala Avstro-
Madžarska v svojih kleščah.

Vsled svojih interesov, vsled na-
rodnostnega principa sta stali Srbija
in Črna gora v ospredju diplomatič-
nega boja, ki je trajal od začetka
oktobra do konca marca.

Avstrija in Nemčija sta bili po-
polnoma pripravljene na vojno, a
računali sta na to, da je ali sploh ne
bo, ali pa da zmagata. Račun je bil
dobro narejen. Rusija je finančno
in politično danes tako slaba, da
se ne more lotiti vojne. Da bodo
francoski kapitalisti v skrbeh za
svoje Rusiji posojene milijarde in v
strahu pred tem, da bi vsled alijan-
čne pogodbe z Rusijo morali iti sami
v boj, vse storili, da vojno prepreči-
jo, o tem ni nihče dvomil. Angliji je
malo za Srbijo in Črno goro — njej
je zadostovalo, da z diplomatičnim
vojskovanjem pušča Avstriji denar-
no in da tako oslabi zaveznico Nem-
čije.

Ko sta bili Avstrija in Nemčija
za vse slučaje pripravljene, je grof
Forgach izročil srbski vladi znano
noto — nastavlja je Srbiji bajonet na
prsni. Srbski minister zunanjih del se
je z obendovanjem vredno spretnostjo
ognil. Srbija je izjavila, da z Av-
strijo sploh ne mara nič opraviti
imeti in da izroča razsodbo o svojih
zahtevah pravičnosti velesil.
Aehrenthal je moral samega sebe
udariti po ustih, da je mogel dalje.
Tisti Aehrenthal, ki je meseca okto-
bra odklonil srbski ugovor zoper
aneksijo, češ, da Srbija nima aneksi-
je ne pripoznati ne proti njej ugo-
varjati, tisti Aehrenthal je zdaj za-
hteval, da Srbija prizna aneksijo in
je grozil z ultimatomom.

Takrat je bil trenotek kritičen
in tedaj je Nemčija priskočila Av-

striji na pomoč. Zagrozila je Rusiji
s takojšnjo vojno in 24. marca je Ru-
sija kapitulirala ter priznala anek-
sijo. Sledile so ji takoj druge velesi-
le, na zadnje 27. marca, tudi Angli-
ja. Zdalj se je Srbija seveda morala
udati, saj sama ni imela moči se
vpirati, zlasti ne v trenutku kata-
strofe s prestolonaslednikom Gjorg-
jem in saj je bila sama svojo usodo
izročila velesilam, zanašajoč se v
prvi vrsti na Rusijo.

Mir je torej zagotovljen — za
koliko časa, to je seveda drugo vpra-
šanje. Avstrija je zdaj ne samo fak-
tična nego tudi pravno veljavna last-
nica Bosne in Hercegovine in ker
sentimentalnost v politiki ne igra
nobene vloge, se seveda Evropa nič
ne meni, kaka usoda čaka Srbe teh
dežel. Lahko se tresejo pred prihod-
nostjo, zakaj spustili bodo nanje
razne Rauche in Franke.

Boj za pripoznanje aneksije je
veljal Avstro - Madžarsko svojih 700
milijonov kron. To je ogromna svo-
ta, ki ni v nobenem razmerju s tem,
kar se je doseglo. 700 milijonov
žrtvovati za golo formalnost — to je
nekaj groznega.

Toda ta boj za pripoznanje
aneksije ima še drugih posledic. Av-
strija si je nakopala sovraštvo vsega
sveta. Da jo sovražijo na Balkanu
je naposled naravno, a nakopala si
je tudi sovraštvo Rusije in Anglije,
Francije in Italije. Enega samega
in to skrajno sebičnega prijatelja
ima — to je Nemčija. Ta uspeh, ki
ga je dosegel Aehrenthal, je Avstri-
jo popolnoma privezal na Nemčijo.
sufilirali, odslej bodo na Dunaju
Doslje so v Berolinu, Dunaju samo
komandirali, kakor v Monakovem
ali v Stuttgartu. Čutili bomo to Slo-
vani v največji meri, zakaj notranji
kurs se ravna vedno po kursu zuna-
nje politike.

Za zdaj je torej zagotovljen mir.
A za kako dolgo? Nihče ne more te-
ga reči — morda za mnogo let, morda
pa ima prav Richelieujev posne-
movalce Hanotaux prav, trdeč, da se
še sedaj začneja velika kriza.

Gonja proti češkim narodnim socialcem.

Praga, 31. marca. Po nalogu
tukajšnjega kazenskega sodišča je
orožništvo v Mladi Boleslavi in Hru-
dimu izvršilo hišne preiskave pri
raznih pristaših narodno - socialne
stranke. Dotičniki so obdolženi pro-

LISTEK.

Belgrad.

Potopisne slike iz l. 1905. in 1906.

Napisal Anton Trstenjak.

(Dalje.)

Tako se je vršila slava. Opazil
sem tudi, da so Srbi dobri deklamato-
rji. Znano mi je bilo že od poprej,
da se Srbna zabava ne more vršiti
brez deklamacije. Tudi tu v logoru
so deklamovali častniki in prostaki
domoljubne pesmi. Major Stetozar
Radaković je krasno deklamoval
Gjuro Jaksica pesem »Otačbina«.

Med vojaki sem zapazil četiri-
najstletnega dečka v makedonski
noši. Bil je to Makedonec Micko Do-
nevič, krepak in čokot mladenci.
Pripovedoval mi je, da je že ubil
Turčina, vodil je že četo, a zdaj je
pobegnil iz domovine. Učiti se mu
ne ljubi, tudi kak obrtnik ne mara
postati. Veseli ga le puška, in zato
si edino želi priti v kako orožno to-
varno, da bi se naučil puške po-
pravljati.

V logoru sem videl, da moštvo
in častniki občujejo, kakor brat z
bratom. To se je najlepše videlo, ka-
dar so igrali kolo. Godba je zasvira-
la in okoli naših miz se je kretala

dolga vrsta. V tej vrsti so si držali
roke dame, častniki, civilisti in mo-
štvo. Glejte, major in prostak sta
skupaj igrala kolo! Rekel sem čast-
niku, da kaj takega še nisem videl
in da pri nas ni take navade. A on
mi je odgovoril, da v vsakdanjem
življenju ni nikdar drugače; Srbi so
vsi demokrati, seveda le na večbali-
šču je drugače. A da mora biti dru-
gače, to ve srbski vojak sam.

Čas je hitro minil in morali smo
misliti na slovo. Poslovili smo se od
vseh častnikov. Ko smo stopali v o-
zove, postavili so se zopet vsi čast-
niki s podpolkovnikom na čelu v
dolgo vrsto, godba je spet zaigrala:
»Naprej zastava Slave!«, a častniki
in vojniki so nam klicali »Živeli Slo-
vence!« Mi pa smo jim odzdravljali
»Živeli Srbi!« Tako smo zapustili
navdušeni, srečni in zadovoljni letni
logor šestega polka na Banjici.

Časnikarstvo.

Svoboda tiska je najdragocenej-
ša pridobitev. Po ulicah Sofije in
Belgrada vidiš, da tod kraljuje svoboda.
Tam je beseda svobodna, tisk
je svoboden, vsak človek je svoben-
den. Te človeške dragocenosti, ki ne
velja denarja, ne poznamo ni v
Ljubljani, ni v Zagrebu, najmanj pa
v Sarajevu.

Tiskovne razmere v Ljubljani
in v Zagrebu so nam znane, zato ne

bodem o njih govoril. Istina je, da v
ustavni državi še do današnjega dne
nisimo dosegli svobodne kolportaje.

Po belgrajskih in sofijskih uli-
cah pa te letajo in beže dečki, pod
pazduho debel zaboj držeč kriče ne-
prestano: Novine, novine, novine,
Politika, Odjek, Samouprava, Prav-
da, Štampa, Dnevnik, Den, Večerna
štampa, itd. itd. To je letanje iz ka-
varne do kavarne, iz ulice v drugo
ulico in ti si kupiš dnevnik za 5 par.

Popoldan, ko se dotikajo listi,
usujejo se iz tiskarne dečki, beže na
ulice in kriče: Novine, novine! Tu
ni cenzure, tu ni vladnega uradnika,
ni državnega pravdnika, da bi list
čital in cenzuriral. Cenzuro ima
urednik in kadar je list tiskan, sme
se takoj prodajati. Raznašaleci vpije-
jo: Novine. Ljudje kupujejo in cen-
zor je vsak čitatelj. Ako ti kaj ni
všeč, idi k sodniku in toži.

Blažena Bolgarija, ki tudi uživa
vaš popolno svobodo tiska in kolpor-
taje!

Ta svoboda rodi dober sad. Po-
spešuje se časnikarstvo in ker časnika-
rji res uživajo svobodo in ker sme-
jo pisati, kar hočejo, zato je tudi
njih pisava zmerna in dostojna.
Urednik »Dnevnika« v Sofiji, g. Ni-
kólov, rekel mi je, da Bolgari nečejo
ni čitati časnika, ki bi rabil grde iz-
raze. Uveri pa se lahko vsak, kdaj
čita bolgarske liste, da ni v njih ti-

ste neznosne in nedostojne pisave, ki
vlada v nekaterih slovenskih časo-
pisih in ki prevladuje v nemških li-
stih.

V Belgradu izhajajo naslednji
politični listi: »Trgovinski glasnik«,
»Politika«, »Štampa«, »Odjek«,
»Pravda«, »Videlo« (naprednjaki),
»Samouprava«, »Beogradske novi-
ne«, »Dnevni list«, »Večernje novo-
sti«, »Srpska zastava« (liberalci),
»Mali žurnal«, »Bratimstvo«, »Novi
Pokret«, »Za otačbinu«, »Srbske no-
vine« (vladni organ).

Posebne stroke zastopajo listi:
»Učitelj«, »Nastavnik« (glasilo pro-
fesorkega društva), »Vojska«, »Te-
žak«, »Glasnik srpske cerkve« in
»Prosvetni glasnik« (izdaja mini-
strstvo).

Za leposlovje in znanost skrbje
listi: »Delo«, »Nova Iskra« in »Knji-
ževni glasnik«. »Književna zadru-
ga« je posebno društvo, ki podpira z
nagradami spise in knjige leposlov-
ne vsebine.

Belgrad je politično, književno
in državno središče srbskega nara-
da. Poleg Belgrada se duševno naj-
bolj razvija Kragujevac, ker tu iz-
haja 5 političnih tednikov. Ti so:
»Javnost«, »Napredak«, »Šumadija«,
»Šumadijski odjek«, »Radnik« (De-
lavec, glasilo delavcev).

Svoboda tiska pospešuje razvoj
časnikarstva. V samem Belgradu

izhaja 16 političnih dnevnikov in da
vsi izhajajo, dokaz je, da imajo po-
trebno število čitateljev, oziroma od-
jemalcev. O političnih dnevnikih
pač ne moremo reči, da imajo naroč-
nike. Naročniki so izven Belgrada,
po Srbskem. V Belgradu se ljudje
ne naročajo na liste, nego kupujejo
posamične številke. In zato je kol-
portaja tako živa na ulici. V kavar-
nah so gostom na razpolago le ino-
zemski listi. Ako hoče gost čitati do-
mači list, mora si ga sam kupiti.

Bolgari nimajo toliko časnikov.
V Sofiji izhajajo: »Bilgarski trgov-
ski vestnik« (dnevnik, 14. leto),
»Večerna pošta« (7. leto), »Dnev-
nik« (5. leto), »Den« (3. leto), »Mir«
(12. leto), »Vestnik Bolgarija« (šef
Danev), »Nov več« (vladni organ),
»Narodni pravda« (organ liberalne
stranke), »Svobodno slovo« (organ
mlade liberalne stranke), »Prépo-
ree« (9. leto, organ na demokratič-
ska partija), »Demokratiški
pregled« (organ mladih demokra-
tov), to je organ širokih socialistov,
ki imajo v narodnem sobranju 6 po-
slancev. Od teh socialistov se razli-
kujejo tesni socialisti. Leposloven
list je »Bilgarska sbirka« (13. leto).
To bi bilo malone vse. Bolgari torej
nimajo mnogo časnikov, zato pa ti,
ki jih imajo, dobro uspevajo. »Dnev-
nik« se n. pr. tiska v 9000 do 12.000
izvodih na dan.

tivojaške propagande. V Hrudinu so aretirali vodjo odnotnih narodnih socialcev Jireka ter ga izročili praskemu kazenskem sodišču. Kakor se čuje, bo kazenski sodnik odredil še več aretacij raznih vodilnih oseb narodno - socialne stranke. Kdaj bo preiskava končana, ni moči presoditi, ker dohaja preiskovalnemu sodniku vedno nov material.

Srbska nota.

Dunaj, 31. marca. Nota, ki jo je danes vročil srbski poslanik dr. Simić baronu Aehrenthalu, se glasi: Srbija priznava, da aneksija Bosne ne tangira njenih pravic in je pripravljena se pokoriti odredbam, ki jih bodo ukrenile velesile glede § 25. berolinske pogodbe. Pokorec se navetom velesil se Srbija obvezuje, da bo odnehala od svojega protesta in odpora proti aneksiji, spremenila smer dosedanje svoje politike, napram Avstro - Ogrski ter z njo v bodoče živela v prijateljskih odnosih. V zaupanju na miroljubne namene Avstro - Ogrske bo Srbija reducirala svojo armado na stanje v spomladi l. 1908, razorožila in odpustila prostovoljce in čete ter na svojem ozemlju preprečila snovanje vstaških čet.

Belgrad, 31. marca. Tajna seja narodne skupščine je trajala poltretjo uro. Ko se je seja priglasi- la za javno, je minister dr. Milovanović prečital noto, ki jo je vlada poslala na Dunaj. Skupščina je molče poslušala noto. Dr. Milovanović je v svojem govoru omenil med drugim, da je avstro - ogrska vlada podala velesilam izjavo, da ne bo v nobenem oziru pritiskala na Srbijo in da tudi ne bo zavirala normalnega razvoja srbske armade. Obenem je zagotovila, da ne namerava nobenega napada na Srbijo in da nima namene omejevat neodvisnost in svobodni razvoj srbske države.

Trgovinska pogajanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Belgrad, 31. marca. Avstro-ogrski poslanik grof Forgach je imel danes dolgo konferenco z ministrom znanjih dr. Milovanovićem o ureditvi trgovinskih odnosov med Avstro - Ogrsko in Srbijo. Ker ni bilo moči doseči sporazuma in ker jutri poteče trgovinski provizorij, nastopi jutri brezpodoben stanje med obema državama.

Vesti o odstopu dinastije Karagjorgjevičev.

Belgrad, 31. marca. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da se odpove kralj Peter prestolu še tekom tega poletja. Vladi prijazni listi se zavzemajo za dinastijo in naglašajo, da bi proklamacija kake tuje dinastije povzročila nove zapletaje in nemire v državi.

Dunaj, 31. marca. V političnih krogih zatrjujejo, da je kralj Peter pripravljen se odpovedati prestolu, ako se mu zagotovi letna apazna 250.000 dinarov. Jamstvo za to apazno bi morala prevzeti Anglija, čemur se pa le-ta protivi. Velesile so se baje za slučaj spremembe na srbskem prestolu zedinile glede tehle principielnih točk: Srbskega prestola ne sme zasesti noben član velikih evropskih dinastij, kakor tudi ne noben balkanski vladar. Velesile ne bodo pristupile, da bi se v Srbiji proglasila republika, priporočale pa bodo srbski vladi kot kandidate za prestol: princa Valdemarja danskega in drugega sina sedaj vladajočega švedskega kralja princa Karla Viljema, ki je poročen z rusko veliko kneginjo Marijo Pavlovno.

Odstop Novakovičevega kabineta?

Belgrad, 31. marca. Stališče Novakovičevega kabineta je omajano. Časopisje zahteva, naj takoj odstopi, ker se je pokazalo kot nesposobno uspešno ali vsaj dostojno braniti interese domovine. Vojni minister general Živković je danes izjavil, da smatra svojo misljo za končano in da bo demisioniral. Splošno se pričakuje, da poda demisijo celokupni kabinet.

Srbski častniki in sporazum z Avstrijo.

Belgrad, 31. marca. Častniki 2. konjeniškega polka v Kraljevu so brzojavno naznanili vladi, da izstopijo iz armade radi sramotne kapitulacije Srbije pred Avstro - Ogrsko. Splošno se pričakuje, da bodo temu zgledu sledili tudi drugi častniki.

Belgrad, 31. marca. Vojni minister je premestil 64 častnikov iz Belgrada v provincialna mesta. Vsi ti častniki so se udeležili oficirskega shoda, ki je sklenil zaupnico prestolonasledniku Gjorgju.

Vstaške čete.

Belgrad, 31. marca. V krogih makedonskega odbora zatrjujejo, da nihče ne misli na razpust vsta-

skih čet. Če bi tudi vlada resno mislila na razorožitev teh čet, vendar bi tega ne mogla izvesti. Vstaške čete ob Drini nečjejo ničesar slišati o tem, da bi se razšle.

Dopisi.

Z Vrhnik. V nedeljo, dne 28. marca t. l. je priredil vrhniški »Sokol« Ogrinčev veseligoj »V Ljubljano jo dajmo!« Igra sama na sebi ni nič posebnega, dejanje je priprosto, tehnika precej okorna. Dialog je robat, kot je bil v navadi pred štiri- desetimi leti v naši literaturi (baš letos je štirideset let, ko izšla Ogrinčeva igra) in igralci so iz svojega pripomogli mnogo k temu, da je igra izgledala še bolj robato kot je v resnici. Sploh je to popolnoma napačno mnenje, da se mora kmeti predstavljati surovega in neotesanega, kajti na ta način izgubi gledališka igra na svojem vzgojvalnem namenu in dosega baš nasprotno od tega, kar se je nameravalo doseči. In če je igra sama na sebi že robata, naj skuša igralec s svojo igro ta nedostatek popraviti, najboljša pa je, da se taka igra sploh ne vprizori. Jako neprijetno nas je dirnilo, da sta br. Krmavner in br. Maček skušala doseči uspeh s tem, da sta prav povrtarsko preklinjala in pljuvala. To ne spada na oder in upamo, da bo drugič drugače. Prav dobro je igrala jezikava Srebrinova gđc. Iglčeva in dasi je bil to njen prvi nastop, je vendar prekosila vse starejše igralce in igralke. Gđc. Korenčanova in g. Rabič sta igrala zaljubljeni parček pač nekoliko preveč mrtvo. Ženin in nevesta morata imeti malo več temperamenta. Ostali igralci so imeli manjše vloge in so jih rešili bolj ali manj dobro. — Upamo, da bodo te naše besede pripomogle k temu, da bo drugič drugače. Sploh pa se moramo odvaditi hvalisanja vsega, kar se priredi na deželi: resnica bodi geslo vsaki kritiki, ker se s tem več doseže kot z nezasuženo hvalo. — Obisk ni bil tako povoljen kot drugikrat, kar je tudi dokaz temu, da sedanji sistem ni pravi in da bo treba ubrati drugo pot, če se bo hotelo resnično napredovati: K sklepu vprašamo še to: zakaj so igralci titulirani na lepakih z »gospodi« in ne z »brati«, ko je igro priredil vendar »Sokol« in so vsi igralci njega člani?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. aprila.

— **Nadomestna deželnozborska volitev** v vipavsko-idrijskem okraju mora klerikalcem delati velikih skrbi, ker bobnajo za svojega nesrečnega kandidata, kakor bi se katoliška barka že potapljala, dasi napredna stranka sploh ni postavila kandidata. S klerikalno strahovladno in s škandalozno klerikalno pristranostjo nezadovoljno ljudstvo se samo trudi, da bi organiziralo odpor zoper čisto nezmožnega klerikalnega kandidata Bogomira Perhava in še to prizadevanje je vzbudilo v klerikalnih vrstah občno zbeganje. So pač znamenja pripravljajočega se prevrata, ki se pojavljajo pri tej volitvi in teh znamenj je klerikalcev strah.

— **Volitve v »Delavsko zavarovalnico zoper nezgode«**. Pri včerajšnjih volitvi sta bila izvoljena socialnodemokratska kandidata in sicer za člana Bandl, za namestnika pa Kmet. Dobil sta 3133 glasov. Slovenska kandidata Jeriha in Gomišek sta dobila 2496 glasov. — Slovenski poraz je zakrivila vevška papirnica, ker je njen ravnatelj odposlal glasovnico s 641 glasovi, ne da bi jo dal podpisati od zaupnika delavcev, kakor je predpisano.

— **Najnovejša obsodba novo-meških »demonstrantov«**. Kakor smo že svojčasno poročali, je novo-meško okrajno glavarstvo kaznovalo deset gospodov na občutne denarne kazni oziroma zaporno kazen zavolj prestopka po § 11 ces. naredbe iz leta 1854. »Sodil« jih je konceptni praktikant, ki je imel takrat prakse par mesecev. »Sodil« je tako, da so dobili obtožbeni vtisk, da ima »sodnik« praktikant sodbo že narejeno in da se obravnava samo radi formalnosti. »Sodnik« praktikant ni dopustil razbremenilnih prič in se je zagovorniku drju. Smoli zagrozil, da ga bo kaznoval, ko je zahteval, da se pokličejo razbremenilne priče. »Demonstrantje« so proti razsodbi vložili priziv na c. kr. deželno vlado, ki je prizivu ugodila z motivacijo, da je bilo postopanje pomanjkljivo, ker vsled neke ministerialne odredbe konceptni praktikant ni opravičen soditi in razglasiti razsodbo brez nadzorstva. Z ozirom na to pa, ker je dejanski stan ostal neizpremenjen, se kazni nič ne spremenje in se obsodijo »demonstrantje« tako, kakor je raz-

sodil pri prvi obravnavi praktikant Golia. — Tako se je »rešila« pritožba. Obtoženci so v prizivu navedli toliko protidokazov, da bi se morali oprostiti, ali vsaj zaslišati predlagane priče, a to se ni zgodilo, z ozirom na to, »ker je dejanski stan ostal neizpremenjen« kakor pravi razsodba deželne vlade. Ta sama pripoznava, da se ni prav ravnalo, da je sodil konceptni praktikant in je radi tega razveljavila razsodbo. Kako je pa prišla do tega, da je »dejanski stan ostal neizpremenjen«, ko vendar prvotno v razsodbi sama pravi, da praktikant ni ravnal prav, je jako čudno. Saj se »demonstrantje« vendar niso pritožili zavolj tega, ker jih je sodil praktikant, ampak ker ta »sodnik« praktikant ni pravilno ravnal in napadno v zapisniku sestavil dejanski stan. Obtoženci so dobili pretekli teden povabilo, da pridejo na okrajno glavarstvo. Niso pa dobili nikdar nikakega obvestila, ali se je pritožbi ugodilo ali ne in kako. Na poklicu je bilo le zapisano, da se gre zavolj prestopka po § 11. Če pa še zavolj demonstracij ali zopet za kak nov prestopek, ni nobeden vedel. — Niti jurist se ne bi spoznal, kako misli okrajno glavarstvo, pa bi se naj lajki! Ko so bili poklicani »demonstrantje« zbrani v sobi, prebere praktikant Golia že omenjeno »ugodno rešeno« razsodbo deželne vlade, pa je bilo konec. Do besede niso prišli ne obtoženci ne njih zagovornik dr. Smola. Priglasili so pa takoj priziv. — Pri tem je treba pibiti še nekaj. Meseca decembra t. j. pri prvi obravnavi je bil kaznovan »demonstrant« g. B. L. in contumaciam na 40 K, dasiravno vabila niti podpisal ni in sploh ni nič vedel o nikaki obravnavi, ker je bil v bolnišnici bolan za nalezljivo boleznijo. Podpisal je pritožbo, ki je bila narejena za vse »demonstrante« in z ozirom na to, ker se ga je kaznovalo in contumaciam, dasiravno ni bil vabljen, je tudi sam napravil pritožbo v kateri je tudi navedel, kake protidokaze bi doprinesel, če bi vedel o obravnavi. Njemu se namreč ni drugega dokazalo, kakor da je bil zraven, kar pa sam v toliko priznava, kot častniškarski poročevalec. Ta pritožba še ni rešena in vendar se je sedaj z drugimi »demonstranti« zopet kaznoval na 40 K. Kdor to razume, pride gorak v nebesa. »Demonstrant« g. F. K. je bil v času demonstracij na Dunaju v Pasteurjevem zavodu. V »neizpremenjenem istinitem dejanskem stan« je pa zapisano, da je stentorski glas g. K. prevpil vso množico! Upogumno lepo hrbtišče in molče čakajmo dobrote, ki bodo po njem padale. Le eno bi radi vedeli: zakaj se take stvari ne pojavljajo v primerni interpelaciji v državnem zboru.

— **Italijani — politični kome-dijanti!** Znano je ne le nam, temveč vsej Evropi, kako neznansko se pulijo avstrijski Italijani — ob sekundiranju vse Italije — za italijansko univerzo, katere pa ne sme in ne sme biti drugje, kot v Trstu. — »Trieste o nulla«! Živkajo že škorcei na tržaški magistratni palači. To naj bi pomenilo, da Italijani univerze sploh nočejo, ako se ista ne ustanovi v Trstu. Tej zahtevi so se pa postavili po robu Jugoslavi in to zato, ker Trst ni izključno italijansko, temveč tudi slovensko mesto, kakor tudi dobro vedo, da bi italijanska univerza ne služila v svrhu vede, temveč le v pomnožitev političnih in pouličnih hujšakcev, katerih ima »sredi« Trst že itak veliko preveč. Seveda se Italijani ne ozirajo na veto Jugoslovancov, temveč gredo — zanašajoč se na svojo »protektorico« italijansko vlado — s svojo neizprosno zahtevo dalje in sedaj govorje že o zidanju vseučilišne palače v Trstu. Neki italijanski list je namreč prinesel »senzacijskalo vest«, da bodo tekom poletja italijanski dijaki prinesli iz Rima kamen, kateri bo slovesno postavljen kot temelj bodoče tržaške italijanske univerze! Rimski dijakom, ki bodo prinesli tako zaželjeni kamen, se pripravi seveda slovesen sprejem! Torej na podlagi »rimskega kamna« se ima zidati »bodoča« italijanska univerza v Trstu! — Smešni so res ti politični komedijanti, ki pa s svojo smešnostjo delajo ob enem tudi zgrešen račun brez krmarja.

— **Za »Našo stražo«** se je oglašila sedaj tudi mariborska »Straža«, ki poroča o pogubnem delovanju »Südmärke« ter pripominja: In mi Slovenci? Mi še vedno nimamo niti družta, ki bi delovalo podobno »Südmarki«. — Razveselil nas je ta glas, saj mora biti vsakega pravega rodoljuba goreča želja, da se nam čimprej zbudi »Naša straža« v obrambo proti nasilstvom »Südmärke«. Sprožila se je bila tudi želja, naj bi tajni-stvena organizacija »za obmejne Slovence« nastopila s programom, ki bi odgovarjal »Südmarki«.

— **Čemu je treba novega slovenskega časopisa?** Kakor poroča mariborska lista, želi društvo dunajskih Slovencev »Stražo«, naj bi se začelo izdajati posebno glasilo za dunajske, ozroma graške Slovence. Takšnega časopisa v sedanjih razmerah pač ni treba ter bi se tudi najbrž ne mogel vzdrževati. Saj so vsi slovenski listi našim bratom na Dunaju in v Gradcu na razpolago, le dopisovati je treba. V ta namen bi si naj organizirale slovenske kolonije na Dunaju in v Gradcu dopisovalnice tako, da bi si vsak isbral svoj slovenski časnik, za katerega bi dopisoval.

— **Nemška nestrpnost** Graški občinski svet je sklenil, da se mora pri razpisu vseh služb zahtevati »nemška narodnost«. — Na Koroškem se je ustanovilo društvo o kr. državnih uradnikov, ki ima namen, delovati proti »vrivanju« drugorodnih (nemških) ljudi v državne službe ter skrbeti, da dobe izpraznjene službe le Nemci. Društvo bo stalo v neprestani zvezi z nemškimi »Volksratom« za Koroško. Brezdvomno so za to Slovencev sovražno organizacijo nemški ministri Schreiner, Stürgkh in Hohenburger, kar daje nakani posebno nevaren značaj. Kako potreben bi nam bil narodni svet. Dokler pa tega ni, je dolžnost naših poslancev, da parirajo nameravane udarce na slovensko posest. Vse korporacije, pri katerih odločujejo Slovenci, pa se naj ravnajo po sklepu graškega občinskega sveta.

— **Iz politične službe.** Deželno-vladni koncipist L. Šimek je poklican k deželni vladi v Ljubljano, dež-vladni koncipist E. pl. Gozani in dež-vladni konceptni praktikant E. Komers pa sta dodeljena okrajnim glavarstvom v Kočevju oziroma Černomlju.

— **Iz poštne službe.** Razpisano je mesto poštnege ekspedijenta na novoustanovljenemu poštneemu uradu (III/6) na Brezovici z letnimi dohodki 600 K plače, 125 K uradn. pavšala in 630 K službeniškega pavšala. Prčnjo je vložiti tekom treh tednov poštneemu ravnateljstvu v Trstu.

— **Iz šolske službe.** Okr. šolski svet v Postojni je imenoval za sradnje šole izprašanega učiteljskega kandidata g. dr. J. Šmajdka za suplenta na tamošnji deški meščanski šoli — Provizorične učitelje na novoustanovljenih II. oddelkih ljudske šole v Dev. M. v Polju ste imenovani gđc. E. Steyer in gđc. Anica Krmavner.

— **Izgubljena stava v prid družbi Sv. Cirila in Metoda.** G. dr. Z. je plačal 10 kron družbi kot izgubljeno stavo z g. S.

— **Nevadna požrtvovalnost za družbo sv. Cirila in Metoda.**

— **Čerale franco-illyrien** je imel snoči v »Narodnem domu« svoj prvi občni zbor, ki je bil primeroma jako dobro obiskan in na katerem se je ukrenilo vse potrebno tako, da se bo že prihodnji teden začelo redno društveno delovanje. Načelnik pripravljalnega odbora dr. Pestotnik je ob zboru naznačil, da sta župan gospod Hribar in ravnatelj višje dekliske šole g. Macher da za pouk na razpčlaganje sobo v poslopju višje dekliske šole, za kar jima je občni zbor izrekel toplo zahvalo, ter da se je posrežilo pridobiti za poučevanje odlično moč. Prihodnji teden in sicer v torek se začne pouk in sicer se otvori najprej II. tečaj, za tiste ki so že kolikor toliko zmogni francoskega jezika, dočim se otvori začetnikom namenjeni prvi tečaj na jesen. Za sedaj bo pouk vsak torek od 1/2 7 do 1/2 8 ure zvečer na višji dekliskiški šoli, vsako drugo soboto pa bodo konverzacijski večeri. Za predsednika ja bil je bil izvoljen g. profesor dr. Pestotnik; v odboru so gospa S. Nagode, gđc. Vera Veršec in g. prof. Jug; v nadzorstvu sta gđci. Milena Lavrenčič in Bela Kavčnik v razsodništvu gđc. Skale, g. dr. Lavrenčič in g. Hejnic. Oglašila za pristop naj se pošilja tajnici gospđ. Veri Veršec, Kongresni trg št. 16, lahko se bo pa vsakdo oglašil tudi prihodnji torek pred začetkom pouka.

— **Izkupilo za »mustače«** v skupnem znesku 37-20 K, je poslala družbi gospa Franja Picek.

— **Glasbena Matica**« priredi jutri, v petek, 2. aprila ob pol osmih zvečer v veliki dvorani hotela »Union« velik koncert orkestra dunajskih glasbenih umetnikov (do 70 članov) pod vodstvom Oskarja Nedbala. Vspored: K. Goldmark: »Sakuntala«, ouvertura. 2. Čajkovski: Šesta simfonija »Pathe-tique« v štirih stavkih. 3. Smetana: Vltava, simfonična slika. 4. Wagner: Predgra k operi »Mojstrski pevci norimberški«. — Cene prostorov: Sedeži po 5, 4, 3, 2 K, stojšča po

1 K 20 h, za dijake po 50 h v Ča. žarkovi trafik.

— **Akademija.** V soboto 3. t. m. ob 8 zvečer predava v veliki dvorani »Mestnega doma« gosp. dr. Anton Heinz vseučiliški profesor v Zagrebu o predmetu »rastline i mravci« (mravlje). To predavanje se znači kakor nekako nadaljevanje učenega ga. predavatelja o simbiozi v rastlinskem svetu.

— **Akademsko literarno društvo** »Sava« ima 15. t. m. ob 8 zvečer v zgornji dvorani restavracije »pri Roži« izredni občni zbor. A. T. t. č. predsednik.

— **Slovenskim umetnikom.** Umetniški paviljon R. Jakopiča bo skoro dodelan. Leseno ogrodje in postrežje sta že gotovi, z zidanjem pa se prične ta teden. V služaju ugodnega vremena bo stavba še pred koncem aprila popolnoma dovršena. Sredi meseca majase otvori paviljon s splošno slovensko umetniško razstavo. K sodelovanju se vabijo vsi slovenski umetniki. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Dopustni so k razstavi vsakovrstni izvirni, v Ljubljani še ne razstavljeni umotvori živečih slovenskih umetnikov; izključene so kopije in fotografije. Pri izbiranju umotvorov bo poslovala jury, sestavljena iz slovenskih umetnikov. Umetniki, ki se žele udeležiti te razstave, naj blagovoljno naznaniti svoje natančne naslove Rih. Jakopiču, Ljubljana, Emon-ska cesta št. 2, vsaj do 8. aprila t. l., nakar se jim dološljejo vse potrebne tiskovine.

— **Zabavni večer,** ki ga priredi telovadno društvo Sokol II. v nedeljo dne 4. aprila v »Prvi jugoslovanski restavraciji«, Gosposke ulice, obeta biti jako zanimiv. Med drugim je na vspeh tudi veseligoja »Poljub«. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50 vin.

— **Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** priredi svoj II. zabavni večer dne 4. aprila ob 8. zvečer v restavracijskih prostorih hotela Strukelj. Spored: 1. Igra na klavirju. 2. »Što čutiš Srbije tužni«, poje društveni zbor. 3. »Učinkovanje hrane«, komični prizor. 4. Venec narodnih pesmi, poje društveni zbor. 5. Solospjev gosp. Fr. Rusa. 6. Licitacija. 7. »Naša zvezda«, poje zbor, bariton-solo gosp. Belič. 8. Komični prizor »Štapa Damijan v zakonskem stan«. 9. Prosta zabava. Kakor je videti že iz programa, bo ta večer res nekaj lepega in zabavnega za staro in mlado. Prijatelji, ne zamudite tega večera, ki je zadnji v tej sezoni. Vstop je prost.

— **Razpis častnih nagrad.** a) »Slovenska Matica razpisuje za stoletnico Napoleonove »Iirije« in za stoletnico rojstva Stanka Vraza in Ljudevita Gaja iz Jurčič Tomšičeve ustanove dve častni nagradi a 200 K za najboljša leposlovna spisa o fanooski dobi na Slovenskem oziroma o ilirskih časih St. Vraza in Lj. Gaja. — Vsak rokopiš obsejaj vsaj štiri tiskane pole. Rokopisi naj se dološljejo do 1. grudnia 1909. — b) »Slovenska Matica« razpisuje za leto 1909 iz dr. E. H. Costove ustanove častno nagrado 200 K za najboljši leposlovni spis katerekoli vsebine v obsegu vsaj štirih tiskanih pol. Rokopisi naj bodo vloženi do 1. velikega travna 1909. — Dr. Fr. Ilešič t. č. predsednik.

— **Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem.** Letošnji redni občni zbor bo v četrtek, dne 1. aprila ob 1/6 zvečer v biblioteki dvorani c. kr. deželne vlade. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo odbora, in sicer: a) generalnega tajnika, b) blagajnika. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Volitev dveh računskih preglednikov. 5. Samostojni predlogi članov (glej § 15 pravil).

— **Ustanovni shod »Zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem«** se vrši v soboto 3. t. m. ob 3. popoldne v posvetovalnici na magistratu v Ljubljani.

— **Društvo za otroško varstvo in mladeniško oskrbo v sodnem okraju Ljubljana** je imelo v torek zvečer svoj redni občni zbor v potni dvorani tukajšnjega deželnega sodišča. Udeležba ni bila ravno prav velika. Navzočih je bilo večje število dam in poleg drugih gospodov smo opazili tudi nekaj duhovščine. Občni zbor je otvoril s kratkim pozdravom predsednik g. Albert Levčič, predsednik c. kr. dež. sodišča, tar dal besedo tajniku g. c. kr. okr. sodniku Franu Milčinskemu, da poroča o društvenemu delovanju. Društvo je izdalo tiskano poročilo, iz katerega povzamemo, da je imelo društvo 23 ustanovnih in 589 rednih članov. Društveno delovanje je bilo na eni strani podrobno, na drugi pa širše, sistematično. Zavzelo se je v preteklem letu za 56 otrok in jih ima sedaj v oskrbi že 92. Večino otrok je dalo društvo v oskrbo na kmete, kar je večinoma brezplačno. Več skrbi seveda napravljajo društveni otroci, ki jih je bilo treba oddati v zavode. Takih otrok je 8 v salezijanskem zavodu, v Marjanišcu 2, v zavetišču Angela varuha

v Sp. Šiški 3 in v dekliškem zavetišču v Gradcu 1 Poročilo navaja več slučajev, ki kažejo, kako težavno je poslovanje družstva, nekaj naravnost pretresljivih slučajev pa je povedal g. tajnik, ki niso omenjeni v poročilu. Za dojenje je namestilo društvo stalno skrbnico. Na širši podlagi se je skušalo za načelnimi koraki pospeševati otroško varstvo in mladinsko skrb. Tako je društvo podalo inicijativo za izpremembo poldnevne šolskega pouka, da so tako otroci ves dan pod nadzorstvom. Nujno potrebno je tudi dnevno zavetišče za šoloobvezno mladino v Ljubljani, v katerem bi našlo zavetišča nad 200 otrok. Dobiti je le težko primeren lokal. Društvo hoče delovati tudi proti alkoholizmu, to pa sistematično s tem, da se zbolj gmotni položaj ljudstva. Zgodilo se pa bo to, ako se bo mladina učila primernejših obit. Urediti je treba varuštvo. So gospodje, ki se izključno bavijo s tem in v Ljubljani je gospod, ki ima nad 150 varovancev. Izseljevanje v Ameriko naj bi se omejevalo tudi z navejanjem mladine v obrtni pokl. Zaključil je svoje poročilo z željo, da bi se občinstvo čim najtesneje oklenilo društva in mu pomoglo vsesrčno do čim najuspešnejšega delovanja. Blagajnik gospod Fran Bergant je poročal, da je imelo društvo K 13 750 56 K dohodkov, stroškov pa K 2446 81 K, torej preostanka K 11 303 75 K. Ustanovna je znašala 2550 K, članarina 2039 K, darovi K 1935 93, subvencija pravosodnega ministrstva 7000 K. Izdatkov je bilo največ s stroški za oskrbo v zavetiščih. Preostanek je naložen v ljubljanskih slovenskih denarnih zavodih. Proračun za leto 1909 izkazuje okrog 6000 K izdatkov in le 3000 K dohodkov, torej okrog 3000 K primanjulija. Na predlog računskega preglednika g. Emanuela Josina se podeli blagajniku absolutorij. Namesto odbornikovega namestnika gospoda dr. Vladim Festerja, ki je premeščen v Metliko, se izvoli za namestnika g. okrajni sodnik Anton Bulovec. Za računskega preglednika se izvolita gg Emanuel Josin in Ivan Röger ml. Pri točki „služajnosti“ poudarja gosp. župnik Janez Kalan, da v svojem predavanju, ki ga je imel v „Unionovi“ dvorani, ni mislil očitati društva, da podpira alkoholizem, temveč je to očital le civilnim oblastim in je vedno pripravljeno roko v roki delovati z društvom v občno korist, želeč medsebojne podpore društvu za varstvo mladine in abstinencnega društva. Ko izreče še koučno g. Likozar v imenu društvenikov zahvalo tajniku Milčinskemu, zaključil predsednik občni zbor.

Državno podporo v znesku 2000 kron je dovolilo poljedelsko ministarstvo kranjski kmetijski družbi za uničevanje trtnih škodljivcev izključivši trtno uš. — Dalje je dovolilo 3100 K podpore za napravo živinskih napajalšč za selo Gradišče, občina Pijava Gorica v pol. okr. ljubljanske okolice.

Samostojnega konjerejskega odsaka c. kr. kmetijske družbe kranjske občni zbor bo dne 5. aprila 1909, ob 1/2 11. dopoldne v prostorih c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Dosluzeni podčastniki — certifikatisti. V zadnjem četrtletju je dobilo 650 dosluzenih podčastnikov službene certifikate. Med temi je 500 avstrijskih in 150 ogrskih državljanov. Od teh je bilo nastavljenih 247 podčastnikov in sicer 81 kot uradniki in 166 kot slug. Celotno v letu je bilo nastavljenih 1084 certifikatistov in in sicer 492 kot uradniki in 592 kot slug.

Otrpnenje tilnika. je strašna, silno nevarna bolezen, ki jo poznajo šele kadi 15 let. Prvi slučaj te bolezni se je primeril sedaj v Ljubljani. Nekaj vojak domobranskega polka je stal na Gradu pri zalogi smodnika na straži — tam so ga našli brez zavesti na tleh. Prenesli so ga v garnizijsko bolnico. Ker niso imeli zdravil za to izredno bolezen, so jih brzojavno naročili z Dunaja. Zdej se je bolnemu vojaku že na bolje obrnilo in je upati, da bo okrevale.

Zvišanje cen živilom. Od 15 t. m. stane 100 kg krompirja K 8 40 preje 5 K, 1 kg moke (prima) 30 v preje 42 v.

Pod oskrbstvo je prišla radi sodno dognane blaznosti Frančiška Leveca iz Loke št. 10. Skrbnik ji je J. Levec, posestnik v Mengša.

Častni naslov ravnatelja zemljiške knjige je dobil povodom vpokojenja zemljiško knjižni vodja v Novem mestu g. A. Sabaty.

Sadajski tečaj na Grmu. Kmetijska šola na Grmu priredi na veliki četrtek dne 8. aprila t. l. praktični sadajski tečaj o izgoji, reznji in saditvi dreve. Vabimo na ta tečaj gg. ljudske učitelje, gospodarje in kmetijske mladeniče. Pričetek tečaja ob 9 dopoldne.

V „Razglasu“ na nedeljo, dne 4 aprila t. l. sklicanega občnega zbora „Posojilnice na Bledu“ se je iz dnevnega reda pomotoma izpuščila točka: „Revizijsko poročilo“,

katero tudi spada na dnevni red občnega zbora.

Železniška nesreča na Javorniku. Od poudene strani se nam poroča: Dne 27. marca se je vesled ne-prestanega dežja pri km 40-0 blizu Javornika zemlja v daljavi desetih metrov znatno posedla. Ko je prišel vlak št. 1721 zjutraj ob 5 uri 15 minut z Jesenice, je na tem mestu skočil s tira in tako nadaljeval svojo pot kakih 30 metrov daleč, dokler se ni slednjič stroj prevrnil. Službeni in poštni voz sta se skoro popolnoma razbila, tako da nista za nobeno rabo več. Veliko srečo sta imela strojevodja Fr. Bodner in kurjač Anton Kramar, da sta prišla nepoškodovana izpred preobrnjenega stroja. Isto tako je srečno prišel iz službenega voza vlakovodja Noč. Tudi drugim železničarjem, kakor tudi potnikom se ni nič žalega zgodilo. Pri preiskovanju vzroka tej nezgodi, so končno zasledili tri močne studenčne sile v zemlji. Te so vzrok nezgodi. Stari delavci, ki že dolgo poznajo to progo, niso doslej še nikdar zapazili takih sil; ni torej dvomiti, da se je vsled dolgega dežja nabralo v zemlji toliko vode. Ta prej ni mogla odteči, a je udarila ven, ko je vlak peljal čez dotični del proge. Železniški mojster Gregor Prosen in inženir N. Dolyak o. kr. železniškega odseka v Ljubljani sta s kakimi sto delavci tir z velikim naporom popravila tako, da se je vlak št. 1718 ob 11. zvečer mogel pripeljati. G. postajenačelnik Hiebec pa je skrbel, da je ohranil red na kolodvoru Seveda je bilo koj od želez. ravnateljstva in od žel. ministrstva polno gospodov poslanih na lice mesta. Menda bi bili radi tudi to nezgodo obesili na vrat vlakovodji, ali žel. mojstru ali kakemu uradniku. Za to so gospodje vedno vneti, a da bi žel. mojstrom in vlakovodjem izboljšali plače, to jim ne pride na misel.

Pred porotnim sodiščem v Mariboru je bil obsojen v tajni obravnavi 33letni trgovski sluga M. Levičnik v Putju radi zlorabe nedolne deklice, katera mu je odnašala in donášala perilo, na 15 mesecev težke ječe.

Spomine davnominolih dni je poslala gorška davkarija nekemu od dotnem veleposesniku v podobi plačilnih opominov za zemljiški davek zemljišč v raznih občinah, katerih sploh nikoli ni posedoval, ali pa že davno pred več leti prodal. Mož se je pač čudil in naslajal ob spominih, ki mu jih je vzbudila res vzorna davkarija s svojimi opomini.

Absolvirane filozofe opozarjamo, da je na goriški nemški realni začetkom šol. leta 1909—10 razpisano pravo učiteljsko mesto za naravoslovje kot glavni predmet, za matematiko in fiziko kot stranski predmet. Prošnje do 8. aprila na goriški dež. šolski svet v Trstu.

Smrt v gostilni. Sedeč v družbi znancev v gostilni v Gorici pri polnih kozarcih, zgrudil se je, že nekoliko vinjen, L. C. nenadoma na tla. Njegov znanci, misleč, da je pijan, so se početkoma šalili, toda spoznali so v kratkem, da je mrtev, zadet od srčne kapi.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo dne 4. aprila v dvorani „Lehrerhausvereina“ v VIII. okraju, Lange 20 (Josefsq. 12), zabavni večer.

Konkurz je napovedal Božidar Gavrilovič, trgovec v Sisku.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarno „Evropa“ ima od srede 31. marca do petka 2. aprila 1909 sledeči spored: Skopuh. (Drama v 17. slikah) Lov na kite v Južnem morju. (Zanimiv naravni posnetek) Legenda o Psychi. (Krasna, dolga, fantastična projekcija.) Dr. Fliegerja iznajdba. (Komično.)

Med današnjim sporedom slik v kinematografu opozarjamo na posebno krasno božanstveno bajko, v kateri se nam predloči, kako Psychi (človeška duša), preganjana od Veneri, s svojo lepoto zapelje Amorja (boga ljubezni), da ji vdahne s poljubom ljubezen, odpelje v zbor bogov, pomiri z njimi in se v končni sliki prerogena v božanstveni ljubezni naslaja v njegovem objemu vnovem življenju.

Tajski promet meseca marca v Ljubljani. Zduji mesec je prišlo v Ljubljano 4392 tujcev, torej 415 več kakor prejšnji mesec in 488 več nego lani meseca marca. Nastanilo pa se je v hotelu „Union“ 1095, „Slon“ 703, „Lloyd“ 318, „Ilirija“ 211, „Cesar avstrijski“ 197, „Južni kolodvor“ 188, „Malič“ 169, „Štrukelj“ 126, „Bavarski dvor“ 103 in v ostalih gostilnah in prenočiščih pa 1282 tujcev.

Henrik Premru aretovan na Dunaju. Henrika Premru, ki je v družbi s svojima, v Novem mestu zaprtima bratracema, izvršil več vlovov, tako v Postojni, Novem mestu in drugod, so prijeli te dni na Dunaju. Preje se je klatil po Celovcu, Gradcu, Monakovem in po drugih mestih. Premruva izroče okrožnemu sodišču v Novem mestu.

Vlom v cerkev. Od 20. na 21. marca so dosedaj še nemanj tatovi vlomili pri župni cerkvi v Spitališču. Odrkali so pri oknu mreže in šli potem v cerkev, kjer so s silo vlomili v nabiralnik. Tudi drugega so izkušali odpreti a se jim ni posrečilo. Koliko da so, in če so sploh kaj odnesli, ni znano. Oblasti jih zasledujejo, a je dosedaj ostalo delo še brezuspešno.

Je šel pač merad, a šel je le. Ko je včeraj na poljanškem predmestju v neki gostilni v jedi neki gost našel žveplenko, je postal silno razburjen. Začel je razbijati po mizi in vptiti in zmerjati goste in domače. Ker je bil upravičen sum, da je možak vrgel v jed žveplenko v svoji pijanosti sam, so poklicali stražnika, da ga je odvedel se prespat Rutil se je sicer, da peš ne gre in da se ga mora peljati z izvoščkom, a je slednjič moral to misel opustiti in odkrakati proti namenjenemu cilju.

Pobegnil je 28 m. iz blaznice-hiralnice 56letni železovlavar Stefan Jagodić rodom iz Cerkelj. Mož je blazen ter si domišlja, da je grofovskega rodu večkratni milijonar, a da ga ovirata neki zdravnik in neki duhovnik, da ne doseže svojih pravic. Ker ni izključeno, da v svoji domišljiji komu kaj žalega stori, naj se ga kamor pride, pridrži, ter potem ukrene, da pride zopet nazaj v hiralnico.

Aretovana je bila včeraj slaboglasna Marija Pižmohtova, rodom iz Trbovelj, ker se je dlje časa potika okoli, ne da bi se mogla izkazati s čim se preživlja, poleg tega jo pa še sodišče preganja v policijski tiralnici zaradi prestopka goljufije.

Zanimiva najdba. Včeraj so na hlevu v mrvu na Vodmatskem trgu št. 6 našli razen hlače in čepice celo vojaško obleko, kakor tudi bodalo nekega prostaka c. kr. 17. pešpolka. Vse so oddali v šentpetrsko vojašnico.

Izgubljeno in najdeno. Gdč. Roza Knafčeva je izgubila črno denarnico, v kateri je imela 11 kron denarja. — Kujigovodkinja g. Marija Novakova je izgubila srebrno žensko žepno uro. — Šolski učence Jožef Gorjanc je našel denarnico s srednjo vsoto denarja. — Zidar Albin Sneider je našel srebrno uro. — Najdena je denarnica brez denarja, pač so pa v nji zaznamki neke trdke. Lastnik jo dobi pri policiji nazaj. — Neki gospod je izgubil kratko verižico z obeskom v obliki psička. — Brivski pomočnik Blaž Solar je izgubil denarnico z dvema zastavnima listkoma. — Ga. Marija Domalipova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja in neko sliko.

Uradne vesti. Pri deželnem sodišču v Gradcu ali pri drugem sodišču sta razpisani dve mesti sodnih slug. Prošnje je vložiti do 30. m. a. lega travna na deželno sodno predsedstvo v Gradcu. — Razpisano je mesto stavbnega praktikanca pri deželnem stavbnem uradu za Kranjsko z letno podporo 1000 K. Prošnje je vložiti do 4. m. a. travna deželni vladi za Kranjsko.

Drohne novice.

— **Urednik — minister.** Danski kralj je imenoval za islandskega ministra urednika Björna Jonsona v Reykjaviku.

— **Upor turških vojakov.** Sirski bataljon Turban, ki je imel službo v sultanovi palači v Jildiz Kiosku se je uprl. Ko so vojašnice obkolili trije polki, so se uporniki vdali. Istočasno se je uprlo pet drugih polkov 54 kolovodij tega upora so poslali v proguanstvo v Tripolis.

— **Revolucionarno gibanje na Ruskem.** V Petrogradu so odkrili obsežno revolucionarno organizacijo. V skladišču so našli mnogo pušk in 10 000 patron. Zaprlji so 70 oseb, med njimi mnogo častnikov.

— **Glaviti špiritist dr. E. Müller,** bivši tajnik policijskega predsedstva, ki se je že 30 let intenzivno bavil s špiritizmom in spisal več tozadevnih knjig in člankov, je v Berlinu umrl.

— **Nova obravnavo Moltke-Harden** se vrši dne 20. t. m. Kneza Eulenburga bodo zaslišali na njegovi graščini v Liebenbergu.

— **Zalotara na železniškem tiru.** Predvčerajšnjim je povozil dunajski obvestni vlak krojaškega pomočnika I. Samahila. Obležal je hudo ranjen na tiru, in se ni mogel dvigniti. V strahu, da ga ne povzoci še drugi vlak, je potegnil v obupu nož in si zadal 12 vbodilajev v prsi, kateri pa so bili vsled njegove oslabiljenosti jako slabi. Slednjič se mu je vendar posrečilo preobrniti se s tira na stran, kjer so nezvestnega dobili čuvaji in ga odpeljali v bolnico.

— **Stavka delavcev gumbov.** V Meru na Francoskem in v vaseh v okolici, kjer izdelujejo najrazličnejše gumbje je začelo radi preslabe plače 10.000 delavcev stavko. Med zbora-vanji spoprijeli so se večkrat z orožniki, ter opleni in zažgali vilo naj-

bogatejšega tovarnarja. V obrambo delodajalcev je došlo 100 orožnikov in 300 dragoncev.

— **V Hamburgu** je umrl ravnatelj severnemorskega Lloydja g. dr. Wiegand.

— **Umrl je v Pragi** nestor čeških slikarjev K. Javurka v starosti 94 let.

— **Tvrdka Schlesinger & drug.** na Dunaju, katera se peča z nabavo in prodajo konj v večjem številu je zgubila naslov „dvorna dobaviteljica“ ker je do zadnjega nabirala in prodajala konje za srbsko armado.

Morilec Födransperg pred porotniki.

Obtoženec je priznal svoj zločin.

Kakor že javljeno, pričela se je včeraj ob 9. uri zjutraj razprava proti morilcu šansonetu Lucienne Fabry 48letnemu Juliju pl. Födranspergu. — Toženec, ki se je že od ranega jutra nahajal v poslopju deželnega sodišča, je bil priveden ob 9. uri in nekaj minut v porotno dvorano. Oblečen je v črno salonsko obleko in gleda plašno okoli sebe.

Razpravi prisostvuje 12 častnikov, na galeriji je le malo ljudi, ker vstop ni dovoljen.

Ko so porotniki podali prisego, je bila prečitana zelo obširna obtožnica, v kateri c. kr. državno pravdnstvo v Trstu obdoljuje Julija pl. Födransperga pok. Evalda in Marije roj. Dolnac iz Kamnika na Kranjskem, 48 let starega, pristojnega v Kostanjevici v krškem okraju, vdovca, očeta dveh otrok, že kaznovanega: I. za vratnega roparskega umora Lucienne Fabry, z namenom, da se polasti njene denarja in dragocenih predmetov in II. radi zločina poskušane goljufije, ker se je dva dni pred groznim zločinom predstavil pri ravnatelju pisarne škofijskega ordinarijata mons. Flego, predstavivši se mu za kabinetnega kurirja avstrijskega poslanstva pri Vatikanu in zahteval 50 kron za nadaljno potovanje.

Morilec je med čitanjem obtožnice plakal. Sploh je bil skrajno razburjen. Po prečitaniu obtožnice se je pričelo zasliševanje obtoženca.

Predsednik je pozval toženca, naj se približa in ga vpraša, če je slišal, česa ga dolži obtožnica, na kar mu stavi vprašanje: „Se li priznavate krivega umora na osebi pokojne Fabry?“

Toženec odgovori tresoč se po vsem životu in jokaje: „Da, gospod predsednik!“

„Torej se priznavate krivega?“

„Da, ali jaz tega nisem hotel storiti. Umoril sem jo, ali jo nisem hotel umoriti.“

Predsednik je nato vprašal toženca, se li priznava krivim tudi glede poskusa sleparije v škofijskem ordinarijatu? Obtoženec odgovori z „Ne!“

„Pa ste vendar bili pri mons. Flego in skušali dobiti od njega denar.“

„Da, to je res, ampak hotel sem si denar le izposoditi, ne pa priglufati.“

Nato je predsednik pozval toženca, naj natanko pove, kako se je zvršila vsa stvar med njim in njegovo žrtvijo.

Toženec je nato začel pripovedovati, da je spoznal pokojno Fabry kakih 8 dni pred dogodkom v restavraciji „Gambirino“, kamor je bil šel na predstavu. Po predstavi sta šla skupaj v kavarno. On, da je čutil do nje posebno nagnjenje in jo je oelo ljubil (ironično mrmranje med občinstvom) Predlagal jej je tudi, da bi se poročila. Ona mu je povedala, da ima v Tunisu sina, a on jej je rekel, da vzame tudi sina k sebi in da gresta skupaj ponj v Tunis.

Dva dni pozneje je prišla Fabry k njemu v stanovanje, kjer sta bila skupaj. Dan pred dogodkom je prišla k njemu vdova Čelič in ga ozmerjala, ker je zvedela, da ima v hiši tujo žensko.

Onega osodopolnega jutra okoli sedme ure je Lucienne Fabry odšla od doma, dočim je bil on še ostal v postelji, ker se mu tako rano ni ljubilo kam iti. Dobro uro pozneje je čul trikot na vrata in šel je odpret. Bila je ona, a imela je nekam čuden obraz, a ž njo je bila neka deklica. Takoj, ko je prišla v stanovanje, se je začela pripravljati, da odpotuje, dočim je prej nameravala odpotovati šele 5. avgusta. On jo je vprašal, čemu da hoče že odpotovati, a ona je nato zahtevala od njega denar, namreč 250 frankov. On jej je rekel, da jih v onem hipu nima, a ona je pri svoji zahtevi vztrajala. Odprla je vsa jezna njegovo omaro in začela metati iz nje vse, kar je bilo notri in mu rekla, da mu razbije vse po hištvu, če jej ne da denarja. Ker ji on ni mogel ustreči, ga je začela v francoskem jeziku psovati. Ozmerjala ga je z „malopridnežem“ in mu pljuvala v obraz. Kričala da je nanj tako, da ga je bilo sram pred sosedmi, če ženska nanj tako kriči. Ko se pa ona skočila proti njemu in ga začela z

delgimi nčti praskati po obrazu, ni vedel on več, kaj bi počel. Na mizi je ležalo boda o, katero je pograbil in z njim dregnil Fabry, ali ne z namenom, da bi jo umoril, ampak zato, da bi jo odpodil od sebe.

Od tega hipa dalje da se ne spominja več, kaj je vse storil. Ve, da je šel pozneje na prag hiše in rekel enemu delavcu na vrtu, naj mu prinese vode, da se je umil, ker je bil opraskan, nakar je pustil vse skupaj in odšel. Povedal je, da je bil pri vdovi Čeličevi in v Boletovi gostini v Rojau, kjer je obedoval, „da pa ni imel nič kaj pravega apetita“.

Zatem je povedal kako se je vrnil okoli 2 ure domov in kako je razslek truplo umorjene Fabry Ponoči pa, v soboto in nedeljo, da ni mogel spati, temveč je hodil gor in dol po sobi in po vrtu. — Razprava se nadaljuje. — Zanimanje v Trstu za to razpravo je zelo veliko. Listi so izšli v posebnih izdajah o poročilu in nekateri s slikami obtoženca in umorjenke.

Telefonska in brzojavna poročila.

Obravnavo proti Sičinskemu zopet odgodena.

Lvov, 1. aprila. Danes se je pričela druga obravnavo proti Vladimirju Sičinskemu, morilcu gališkega namestnika grota Andreja Potockega. Sičinskega zagovornik državni poslanec dr. Levickij je takoj začetkoma razprave stavil predlog, naj se proces odgodi, ker so bili porotniki izžrebani za mesec marec ne pa za april. Državni pravdnik je protestiral proti temu predlogu. Vkljub temu je sodišče zagovornikovi zahtevi ugodilo ter odgodilo obravnavo na nedoločen čas.

Demeni vesti o abdikaciji kralja Petra.

Belgrad, 1. aprila. (Poseb. brz. „Slov. Nar.“) Vesti inozemskih, zlasti dunajskih listov, da se kralj Peter namerava zase in svoje naslednike odpovedati prestolu in da se vrše že tozadevna pogajanja, so gola izmišljotina.

Novakovičev kabinet.

Belgrad 1. aprila. Nikola Pašić je izjavil, da je padec sedanjega kabineta neizogiben. Novi kabinet sestavijo izključno samo staroradikalci in samostalci. Eden glavnih vzrokov padca koncentracijskega ministrstva je ta, da kralj Peter ne zaupa ministrskemu predsedniku Novakoviču in pravosodnemu ministru Ribarcu, ker jih ima na sumu, da sta udeležena pri protidinastični agitaciji.

Kralj Peter se ne odpove prestolu.

Belgrad, 1. aprila. Vest, da bi bil srbski kralj Peter napram ruskemu poslaniku Sergejevu izrazil namen, se odpovedati prestolu, je docela izmišljena.

London, 1. aprila. Ministrstvo zunanjih del razglasa uradno, da je izmišljena vest, da bi bil kralj Peter obvestil angleškega poslanika, da ima namen, odpovedati se prestolu.

Kraljevič Gjorgje pri ruskem poslaniku.

Belgrad, 1. aprila. Kraljevič Gjorgje je danes posetil ruskega poslanika Sergejeva, kateremu je izrazil željo, da bi bil sprejet v rusko armado in prideljen onim polkom, ki stoje na perzijski meji. — Kakor se čuje, bo kraljevič pač sprejet v rusko armado, ne bodo pa ustregli njegovi želji, da bi ga poslali na perzijsko mejo.

Intervencija velevalsti na Cetinju.

Berolin, 1. aprila. „Vossische Zeitung“ javlja, da bodo velevalsti te dni intervenirale na Cetinju v prilog sporazumu Črne gore z Avstro-Ogrsko. Objubile bodo Črni gori razveljavljenje § 29 berolinske pogodbe in razne gospodarske koncesije.

Gospodarstvo.

— **Posredovanje pri nakupu in prodaji plemenskih bikov.** Deželni odbor priredi posredovalnico za nakup in prodajo plemenskih bikov. Oni, ki imajo na prodaj lepe čistokrvne bike pinogavškega, simentalškega ali muricodolskega plemena, naj to naznanijo deželnemu odboru. Bike bo potem ob priliki pregledal deželni živinorejski nadzornik. One osebe ali korporacije pa, ki žele kupiti lepih bikov, naj se istotako obrnejo na deželni odbor. Pri deželnemu odboru se bode vodil poseben seznam o takih plemenskih živalih. Kdor na znanjeno žival proda, naj to takoj sporoči deželnemu odboru, da se prodana žival iz seznama izbriše. Tudi za oddajo po nižnji ceni se bodo lepe plemenske živali kupovale v deželi in le tedaj, ako jih doma ne bo dobili, se bodo nakupovale izven dežele.

Serravallo
železnato Kina-Vino
 Higijena razstava na Dunaju 1906:
 Dravno odlikovanje in častni diplom
 k slati kolajni.

Povzroča voljo do jedi,
 okrepeča živce, pogloblja
 kri in je
 rekonescentom
 in malokrvnim
 zelo priporočeno od zdrav-
 niških avtoritet.

Izborni okus.
 Večkrat odlikovano.
 Nad 8000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
 TRST-Barkovlje.

Ustna voda
„EUODIN“
 Specijalite za **kadilce.**
 4813 Glavna zaloga lekarna 15
 Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

**Proti prahajem, luskam
 in izpadanju las**
 deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
 za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje
 luske in preprečuje izpadanje las.
 1 steklenica z navodilom i kremo.
 Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot
 dve steklenici

**Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
 medic. mil. medicinal. vin, specijali-
 tet, najfinjših parumov, kirurških
 obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.**

Doz. lekarna Milana Leusteka
 v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
 poleg novega zgradbenega Fran Jožefovega
 lahil. mesta 19 13

Žitne cene v Budimpešti.
 Dne 1. aprila 1909.

Žito	Velikost	Cena
Pšenica	za april 1909	za 50 kg K 14 01
Pšenica	za oktober 1909	za 50 kg K 11 23
Rž	za april	za 50 kg K 10 12
Koruza	za maj	za 50 kg K 7 60
Ovce	za april	za 50 kg K 8 80

Efektiv.
 5 - 10 vin. višje

meteorološko poročilo.
 Viskina nad morjem 806 2 Srednji zračni tlak 736 0 mm.

marca	Cas spano- vaja	Stanje baro- metra	Tempera- tura v C	Vetrovi	Nebo
31. 3. zv.	735 7	66 sl svzhod	oblačno		
1. 4. j.	735 7	25 sr. sever	megla		
2. 4. pop.	732 9	14 7 sr. jug	jasno		

Srednja večerjarna temperatura 8 5°
 norm. 6 6°. Padavina v 24 urah 27 mm.

Zahvala. 13 0

Ob prebriski izgubi dne 7. marca
 t. l. po kratki in mučni bolezni pre-
 minule naše iskreno ljubljene tete,
 oziroma sestre, sestrične in svakinje,
 gospodične

Roze Junis
 učiteljica

izraža podpisana najsrčnejšo zahvalo
 vsem, ki so pokojnici ob bolezni in
 pri pogrebu izkazali svoje sočutje
 in ljubezen. Iskrena hvala zlasti sl.
 učiteljskemu osebju toplaške in za-
 gorske šole ter kraj. šol svetoma
 teh šol, g. c. kr. okr. šol nadzor-
 niku, slav. obč. odboru, sl. rud. in
 stekl. uradniku, gg. učiteljem in
 gg. učiteljicam iz Trbovelj, Trbo-
 velj-Vode, Hraštnika, Radeč, Save,
 Litje, Smartna, St. Lamberta, Izak,
 kakor tudi vsem ljubeznivim daro-
 valcem prekrasnih vencev.

Posebna zahvala gospodom učiteljem,
 ki je pokojnici zapelo srce
 tolažilno in ganljivo zadnje slovo.
 Iskrena hvala vsem!

Toplice-Zagorje, 31. marca 1909.

Zaluoja nečakinja Pavla Lorger.

**Usak dan okusne, sveže
 prekajene mesnine**
 kakor: 1271-3

Velikonočne šunke s kožo kg K 2 30
Velike gorenjske klobase komad „-44“
Velike pristne kranjske klobase
komad „-40“
Krakovska letna salama kg „-240“
 se razpošilja od 5 kg naprej proti
 povzetju z jamstvom za fino blago.

A. Novak, Ljubljana, Kolizej.

Vodovodi inženir-hidrotekt
Konrad Sachnik, Ljubljana
 kunalizacije, kopališke naprave
 Beethovenove ulice šte. 4. Brzjavi: Sachnik-Ljubljana.

A. Lukič
 Pred škofijo 19

Priporočila svoje popolnoma sveže
— najmodernejšo konfekcijo obleke —
 za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
 po najnižjih cenah. 1 95-9

Knjigovodja - korespondent
 z večletno prakso v raznovrstnih
 večjih podjetjih, želi prenesti
 službo. 1 84-5

Ponudbe pod „knjigovodja V.
 M.“ na uprav. „Slov. Naroda“.

V najem se sprejme dobro idoča
trgovina
 v kakšnem prometnem kraju.
 Več pove upravništvo „Sloven-
 skega Naroda“. 1281-2

Pozor! Pozor!
50.000 parov čevljev!!
 4 pari čevljev samo 7-50 K. Zaradi ustav-
 ljenja plačila več velikih tvornic, sem po-
 oblaščen večjo množino čevljev daleč pod
 izdelovalno ceno spraviti v denar. Prodajam
 torej vsakomur 2 para moških, 2 para
 ženskih, čevljev na trakove, usnje rjavo ali
 črno, galoširano z močno zbitimi podplati,
 veleelegantni, najnovejša oblika. Velikost po
 šte. Vsi 4 pari po povzetju 7-50 K. 1303

S. URBACH
 Izvoz čevljev, Krakov šte. 167.
 Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Še nekaj 593 24
vinskih
sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa,
 prav dobro vzdržanih in močnih v
 obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400,
 1500, 1600 do 5000 odda po pri-
 meri cenilni tvrdka

M. Rosner in drug
 veletrgovina s sedežem v Ljubljani
 poleg Kosierjeve pivovarne.

SUKNA 749 20
 In modno
 blago za obleke
 priporočila firma
Karel Kocian
 tvornica za sukno
 v Humpolcu
 na Češkem.
 Tvorniške cene. Vzorec franco

Strojniki
 izučeni strojni ključavničar, več
 kovačije kakor tudi montiranja vsake
 vrste, želi prenesti sedanjo službo.
 Ponudbe pod „strojniki“ na
 uprav. „Slov. Naroda“. 1308

Lepa
prilika za peke!
 Iz proste roke se pod ugodnimi
 pogoji prodaja event. odda v najem
nova hiša

z opeko krita, lepim stanovanjem,
 moderno urejeno pekarijo, vodo-
 vodom v hiši, v bližini kolodvora in
 velike pivovarne. Brez konkurence.
 Nastop takoj. 12 7-5

Podrobnosti pri lastniku J. Pre-
 narju, trgovcu na Bledu.

Steckenpferd
Bay-Rum
 Najboljša voda za glavo
 zlasti proti prhljaju in izpadanju las

964 Dobiva se povsod. 3

Za šport
in promet.

Zaloga koles
 Puch, (Styria), Globus,
 Regent in drugih specialnih
 znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles
 prejem koles za emajliranje,
 ponikanje ter popravila
 solidno in ceno. 360 80

Karel Čamernik
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Kupim ali vzamem v najem dobro
 obiskovano

gostilno
 najraje v bližini mesta ali rudnika.
 Ponudbe na naslov Viljem Šiško,
 posestnik v Krškem. 1307 1

Hiša
 z gospodarskimi poslopji, sadnim vr-
 tom ter 3 orali zemlje za obdelovanje,
 se takoj prodaja. Pripravna je za go-
 stilno in za prodajalno. Plačevalo se
 bode lahko na obroke ter se lahko
 takoj prevzame. 1306-1

Več pove Andrej Trškan, Ceg-
 narjeve ulice št. 4 v Ljubljani.

Prodaja se lepa, še ne rabljena
oprava
 za specijalno prodajalno. Prodaja
 se tudi približno 100 mtr. stotov
dobrega sena.
 Cena po dogovoru. 1279-2
 Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Gostilna
 z lepim vrtom
 v šmartnem ob Savi se odda
 takoj v najem ali na račun
gostilničarki.
 ki mora biti dobra kuharica.
 Poizve se pri lastniku Mat. Dol-
 ničarju, vinotičarju istotam. 1304-1

Zahvala.
 Moja soproga, Marija Nolda je
 bila težko bolna ter so že vsi zdrav-
 niki obupali nad njo. Zatekla se je k
 gosp. dr. Galatiji v Ljubljani, ki jo
 je po treh srečnih operacijah rešil
 mučne bolezni.

Čutim se hvaležno primoranega,
 da mu s tem javno zahvaliti,
 v Ljubljani, 31. marca 1909.

K. Ndidus Nolda
 1305 nadsprevednik.

Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
 (tehn. zved. mnenja ob poveritvi
 gradbe zastoj).

Za pomladanski čas išče postran-
skega opravila (tudi kot risar) mlad

uradnik.
 Kdo, pove upravništvo „Sloven-
 skega Naroda“. 1302-1

Radi renoviranja nekaterih sob, se
 prodaja že rabljena

pohištvo
 skupno ali posamezno v hotelu pri
 „Maliču“. 1192 6

V notarsko pisarno v Kostanjevici
se sprejme takoj
kandidat
 z nekoliko prakse, oziroma popolnoma
 izvežban soliciator. 1313-1

Pismene ponudbe na notarsko
 pisarno v Kostanjevici.

Posejilnica za Loški potok, Drago,
Travo in vse sosedstvo v Travniku
pri Raketu, išče

uradnika.
 Prošnjiki, ki morajo imeti doka-
 zila, da so izvršili trgovsko šolo, naj
 vložijo prošnje do 8. aprila t. l. na
 ravnanstvo posejilnice. 1309

Kompanjon
 (obenem ravnatelj)
 za inkativno podjetje v Ljubljani,
 se išče.

Ponudbe pod „Lahko delo“ na
 uprav. „Slov. Naroda“. 1312-1

Vinske sode
 nekaj skoro rovi, dobrih in močnih,
 približno od 600, 700, 1500 do 2000 l
 prodaja po nizki ceni 218 14

FRAN CASCIO
 Selenburgove ulice št. 6.

Prodajalka
 katera je popolnoma izvežbana v pa-
 pirnatih in galanterijskih stroki se
 proti dobri plači takoj sprejme.
 Sprejem tudi
vajenca
 Pismene ponudbe na 1270-3
 Fr. Iglič, Ljubljana.

Gostilna
 blizu Ljubljane, dobro idoča, s
 krasnimi prostori, acetilensko razsvet-
 ljava, popolnoma na novo urejena,
 se odda radi nenadnega odpoklica
 najemnika v vojaško službovanje
 takoj ali s 1 aprilom t. l. oziroma
 pozneje. 1212-5

Naslov pove upravništvo „Slov.
 Naroda“.

Milijon visokostebelnih in polstebelnih
sadnih dreves jablane od 60 vin. naprej,
 hruške, orehi, breskve, domači kostanji, čreš-
 nje, češnje, marelice itd. kos po K 1 100
 kosov visokostebelnih jablan vrste po
 naši izbiri K 50 20.000 komadov prav
 lepih lepotnih in drevorednih dreves, kos
 po 80 vin. naprej, 2 milijona različnih le-
 potnih grmov, 100 kosov K 15 20 mili-
 jonov akacijevih sadik, 1000 kosov od
 K 2 do K 65 15 milijonov gozdnih
 sadik, smrek, borovcev, mecesnov, hrastov
 itd., 1000 kosov K 3 do K 15 2 mili-
 jona 4 in 2 letnih divjakov jablan in hrušk,
 100 kosov K 10 do K 50 Najboljša
 rastlina za plotove je gledicija (Krisusov
 trn) 1, 2 in 3 letne sadike 1000 kosov od
 K 6 do K 65 Na zahtevo ilustrirani
 cenovniki gratis. Grofa Žige Batthyanyja
 graščinska uprava Csendlak pri Radgoni.

Modna trgovina za dame
modna trgovina za gospode
modni salon za damske klobuke

se nahaja sedaj **P. Magdič, Ljubljana** se nahaja sedaj
 v hotelu pri „Maliču“, nasproti glavne pošte

„SLAVIJA“ 12-37
 vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
 Rez. fond: 41,935.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430-97 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
 z vseslovesno slovensko-narodno upravo.

Vsi polniki dele:
 Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančniški hiši
 v Gosposkih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
 požarnim škodam po najnižjih cenah
 Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
 Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje in čistega dobička izdatne
 podpore v narodne in občinske namene.